

S knížkou do života (Bookstart)

Zlata Houšková
Karviná 18.3.2026

S KNÍŽKOU DO ŽIVOTA

Projekt *S knížkou do života* (Bookstart)

- Dlouhodobá celorepubliková iniciativa knihoven zaměřená na **podporu raného čtenářství a budování pozitivního vztahu ke čtení a knihám u nejmenších dětí**
- Zaměřená na rodiny s dětmi **od narození do 3 let** a rodiny s dětmi 3-6 let
- **Motivační sady + aktivity knihoven** pro rodiny
- **Rodičům má poskytovat** při setkání v knihovnách inspiraci, metodickou **podporu** i konkrétní aktivity vedoucí k rozvoji jazyka, komunikace, četby a vzájemného vztahu mezi nimi a dítětem
- Organizátor: **SKIP ČR**
- **První ročník: v roce 2018**
- **V roce 2025 zapojeno cca 500 knihoven; ročně osloví cca 22 000 rodin**

Evaluace 2025

Cíl:

- **Zhodnotit, jak projekt v praxi funguje, jak jej vnímají rodiče, zapojené knihovny (knihovníci/ce) a jaké konkrétní přínosy má pro rodiny (rodiče a děti) a pro knihovny**
- **Poskytnout ucelený pohled na jeho fungování z více perspektiv**, identifikovat příležitosti pro další rozvoj a podpořit strategické směřování projektu v následujících letech
- **Zaměřeno na věkovou skupinu dětí 0-3 roky**
- Kvalitativní část: **rozhovory**, primárně KHK a StČK (rodiče, knihovníci/ce)
- Kvantitativní část: **dotazníky**, celá republika (rodiče)

Motivace rodičů k zapojení do projektu

- **Rozvíjet vztah dítěte ke knihám:** „*Já jsem prostě chtěla, aby děti viděly tu knížku z jiný perspektivy, aby byla ta knížka přiblížená tomu nejmenšímu dítěti. Aby to dítě získalo vztah k té knize*“
- **Umožnit dítěti kontakt s vrstevníky:** „*No, asi hlavně ten kontakt s ostatníma dětma, aby vlastně nebyla jenom doma se mnou nebo s prarodiči, ale aby měla kontakt i s vrstevníkama*“
- **Získat inspiraci pro domácí čtení a další aktivity:** „*Třeba získat nějaké nové náměty, jak na nějaké aktivity s dítětem, tak i na nějaké tvoření*“
- **Strávit s dítětem strukturovaný, kvalitní čas:** „*Pro mě je to primárně o tom času s těma dětma, kvalitnější společný čas*“

Vnímání projektu rodiči (výsledky rozhovorů)

- Je jedinečný v tom, že se **jako jediný systematicky zaměřuje na nejmladší věkovou skupinu dětí (0-3 roky)**, pro kterou je výběr volnočasových aktivit ještě velmi omezený
- Unikátní je v tom, že se zaměřuje na **čtenářství, řeč a jazykový rozvoj**
- Projekt vnímá významná část rodičů jako určitý „protipól“ a **kompensaci k digitálnímu světu!!!**

Vnímání projektu rodiči (výsledky rozhovorů)

- **klidná, rozvojová a komunitní alternativa**, rodiče oceňují tuto odlišnost od jiných projektů a dále, že:
- **podporuje řeč a jazykový vývoj**, propojuje práci s knihou, tvoření a dramatizaci
- nabízí **společně strávený čas rodiče a dítěte**, zapojuje děti i rodiče,
- je **zdarma a dostupný**
- **nevyžaduje registraci ani dlouhodobý závazek**
- **podporuje komunitu**

„Myslím si, že je super, že to je další možnost, kam s malinkýma dětma jít. Protože. zase tolik toho podle mě pro tyhle ty maličké úplně není...“

Vnímání projektu rodiči (výsledky rozhovorů)

- **harmonické propojení práce s knihou a doprovodných činností:** *“Je to je program, kde se krásně propojí ta knížka s rodinou, s knihovnou. A že zase si můžou vybrat nějakou jinou knížku na doma.”*
- **aktivity** jsou obvykle koncipovány tak, aby je **mohly děti s podporou rodiče zvládnout** (pro mnohé rodiny významná výhoda)
- **program** je dle rodičů **pestrý a atraktivní nejen pro děti i pro dospělé**

„Řekla bych, že tak 70–80 % je program zaměřený na dítě, ale i rodiče si z něj odnášejí hodně. Mě osobně to často baví a jsem překvapená, jak skvěle to knihovnice zpracovávají.“

Vnímané přínosy

- rozvoj řeči, pozornosti a vztahu ke knihám
- bezpečné a smysluplné prostředí
- kvalitně strávený společný čas rodiče a s dítětem mimo domov, kde se mohou věnovat společným aktivitám

„Atmosféra je dobrá, že už se tam známe s nějakými dětmi i dospělými a postupně se seznamujeme s dalšími“

Vnímané přínosy

- prostor pro socializaci dětí i rodičů
- rodiče se zde přirozeně potkávají, sdílejí zkušenosti a budují přátelství

„Já bych to popsala jako super program pro maminky s dětmi, kde se maminky i děti učí říkadla, a hlavně se učí socializovat. Učí se, že tam je kolektiv, že se musí nějak chovat, že musí dodržovat nějaká pravidla. A zároveň je to super pro ty maminky. Je to možnost seznámit se s maminkami, který mají třeba podobné děti a podobné problémy.”

Vnímané přínosy

- hodnotná alternativa k digitálním médiím
- **atmosféra programů a organizace** (velice pozitivně hodnoceno)
  - přátelské prostředí
  - **vysoká kvalita** vedení knihovnic
  - **promyšlené** aktivity navázané na knihu
  - **uvolněná a stabilní komunita rodičů**

„Cítím se tam moc dobře, je to vážně takové uvolněné a přátelské...“

Vnímané přínosy

- **kvalitní vedení a přístup lektorek/knihovnic – jsou oceňovány/i za laskavý přístup, přípravu aktivit, výběr knih a bezpečné prostředí**

„Knihovnice jsou tady opravdu super, klobouk dolů, co tady předvádějí“.

“Paní lektorka byla komunikativní, s dětmi to skvěle uměla. Sešla se tam taková, řekněme, věkově různorodá skupinka dětí od ještě nechodících až už po školkové. A ona všechny zvládala a ke každému věděla, jak přistupovat. Měla připravených i potom spoustu aktivit, když už její nějaká část skončila, tak si děti mohly pohrát.“

Vnímané přínosy

- **flexibilita a dostupnost** (velkým benefitem je **dobrovolná účast bez registrace** a skutečnost, že **program je zdarma a dostupný všem**)

„Určitě to, že to je zdarma je určitě velký benefit i to, že to není jakoby povinný, že člověk může přijít, má čas přijde, nemá čas, nepřijde.“

Vnímané přínosy

- **tematická pestrost, různorodost programu a možnost objevovat nové knihy** (programy jsou často tematicky zaměřené, což umožňuje dětem objevovat nové knihy a rozšiřovat své obzory)

„Témata odpovídají věku dětí a jsou přizpůsobená ročnímu období – nebavíme se v létě o sněhulákovi, což je určitě dobře. Jsou tedy tematicky i časově vhodná pro děti.“

Vnímané přínosy

- **kombinace strukturované a volné části programu** – rodiče oceňují, že program začíná společnými aktivitami (čtení, říkadla), které dávají setkání řád, a následně pokračuje volnou tvořivou částí, kde si děti mohou vybrat aktivitu podle zájmu

„Myslím si, že i takhle rodiče jsou spokojení, že každá část vyhovuje jiným dětem. Někteří neradi se zapojují třeba do básniček, tak to třeba nikdo nemusí. Zás naopak některé holčičky to milují, tyhlety, básničky, písničky. Takže si myslím, že to je tak namíchaný různý ty aktivity, že si tam pokaždý najde ten rodič s dítětem něco, co ho baví.“

Vnímané přínosy

- projekt je rodiči i knihovníky vnímán jako **přínosná aktivita**, která **propojuje rozvoj dítěte, společně strávený čas, podporu čtenářství a dlouhodobý vztah ke knihovně**
- **stabilní a významně pozitivní prvek v životech rodin s dětmi do 3 let**; přínosy se objevují konzistentně napříč rozhovory a potvrzují se i v následném kvantitativním šetření.

Vnímané přínosy

„Program přispívá k jejímu všestrannému rozvoji. Třeba u divadla se na místě někdy ani nezapojovala – hlavně když byla menší. Neodpovídala na otázky nebo prostě nereagovala. Ale pak třeba doma odpoledne, nebo až druhý den, si na to vzpomněla a začala o tom vyprávět. A teď poslední dobou se mi moc líbí, že si doma hraje na divadlo – rozdává nám nástroje, začíná písničkou, co se vždycky zpívá na začátku, a říká: ‚Posadte se, teď to začne.‘“

Přínosy pro děti

- **podpora vztahu ke knihám a rozvoj předčtenářských dovedností**
  - vytvářejí si **přirozený a radostný vztah ke knihám** – bez tlaku, spontánně
  - **sahají po knihách samy**, berou si je jako běžný předmět dne
  - **kniha se stává „přirozenou součástí dne“**, podobně samozřejmou jako hračka
  - **zvyšuje se jejich motivace číst si doma i chodit do knihovny**

Přínosy pro děti

- **Učí se pracovat s knihou, mají zájem o obrázky, říkanky, později i o kratší příběhy (rodiče často uváděli, že projekt je pro ně impulzem číst častěji, pravidelněji a zapojovat děti aktivněji)**

„Chodíme do knihovny od mala, děti to tu milují a knížky doma chtějí pořád.“

„Najednou si sám vybere knížku a chce, abych mu četla.“

Přínosy pro děti

- Rodiče považují čtení a knihy za **zásadní pro rozvoj řeči, myšlení, fantazie a budoucí školní úspěšnost dítěte**; knihy vnímají jako **zdravou alternativu k digitálním médiím**.

„Určitě mají knížky rádi, berou prostě knížku jako jiné děti vezmou třeba do ruky telefon.“

- **Děti, kterým se čte, podle rodičů lépe mluví, lépe se soustředí a mají bohatší slovní zásobu**

„Vidím velký rozdíl mezi ním a dětmi, které si neprohlížejí knížky. Má širokou slovní zásobu, všechno si pamatuje, spojuje obrázky a příběhy. Čtení mu strašně pomohlo v rozvoji řeči.“

Přínosy pro děti

- **Budování vztahu dětí ke knihovně** – knihovna jako bezpečné a komunitní prostředí; **děti vnímají knihovnu jako přirozené, bezpečné a příjemné místo, kde se cítí vítané a kam se těší**; tento vztah vzniká spontánně díky častým návštěvám, známým rituálům a kontaktu s knihovnicí
- Opakované návštěvy a stálá přítomnost stejné knihovnice budují důvěru a stabilitu. **Děti znají prostředí, orientují se v něm a chovají se zde uvolněně. Zvykají si na to, že knihovna je místem, kam se chodí pravidelně.** Očekávají další setkání, znají prostředí i lidi a knihovna se stává součástí jejich pravidelného programu.

Přínosy pro děti

- **Knihovna jako komunitní místo:** děti zažívají knihovnu jako místo setkávání s dalšími dětmi, rodinami a „známými tvářemi“, vnímají ji jako prostor společného objevování, nejen jako místo pro půjčení knih
- **Dlouhodobý pozitivní vztah:** díky programu berou děti knihovnu jako místo, kde je čeká příjemný zážitek, nové podněty a kam chtějí chodit i mimo program
- **Samostatnost v knihovně:** starší děti se začínají po knihovně pohybovat samostatněji, vybírají si knihy, komunikují s knihovnicí a postupně zvládají pobyt bez neustálé přítomnosti rodiče

Přínosy pro děti

...že chce chodit sama dobrovolně do knihovny, že když jdeme kolem, sama řekne, jestli si půjdeme něco půjčit.“

„Berou knihovnu jako druhý domov, něco příjemného, kam chodí rády pro knížky.“

„Jdeme do knihovny,“ tak už ví, co se tam bude dít, a už tam prostě chce jet, protože ví, že ho to baví“

Přínosy pro děti

- **Rozvoj pozornosti a soustředění**
  - děti se postupně **učí v klidu sedět, naslouchat** příběhu a reagovat na děj
  - **rozdvíjejí si schopnost udržet pozornost** – od krátkých chvil k delšímu příběhu
  - **navazující aktivita** (tvoření, hra) **pomáhá udržet koncentraci** a propojit příběh s činností
  - **rozdvíjí se trpělivost**, čekání na svůj prostor a **respektování pravidel**
  - **schopnost naslouchat a soustředit se následně přenáší do školkového a školního prostředí**

Přínosy pro děti

„Já jsem to viděla takhle s tou naší K., že ten rok a půl, že už se vyloženě aktivně účastní toho programu, že už tu pozornost udrží, že už chápe, co po ní bude někdo chtít.“

„Naučila se v klidu sedět a poslouchat příběhy, což je důležité pro školu.“

„Tu soustředěnost nebo takovou tu schopnost udržet pozornost si myslím, že má z toho programu.“

Přínosy pro děti

- Rozvoj slovní zásoby a vyjadřovacích schopností
  - společné čtení a poslech příběhů obohacuje děti o nová slova
  - **diskuse** s knihovnicí a zapojení do aktivit po čtení **podporují schopnost souvisle mluvit**
  - **pravidelná účast posiluje jistotu v komunikaci a odbourává ostych**

Přínosy pro děti

„Syn má už velmi bohatou slovní zásobu. Když se setkáváme s lidmi, kteří ho moc neznají, často pozitivně hodnotí, jak dobře na svůj věk mluví. Jak se mu slovní zásoba postupně rozšiřuje, rozvíjí se i jeho myšlení. Je potom velmi rozvyprávěný a myslím, že knihy na to mají velký vliv.“

„Třeba já jsem jako dítě byla dyslektik, takže pro mě bylo čtení velký problém. A ony s něčím takovým vlastně nemají problém. Ony mají i ve škole hezké známky.“

Přínosy pro děti

- **Sociální dovednosti a komunikace s vrstevníky**
  - společné čtení a tvoření vytváří **prostředí, kde děti spolupracují a komunikují**
  - opakované setkávání **buduje pocit bezpečí a důvěry**
  - děti se postupně **učí sdílet, respektovat ostatní a fungovat podle kolektivních pravidel**
  - program pomáhá **překonávat ostych a podporuje samostatnost**

„Jsou v klidu, soustředí se a učí se fungovat společensky – i ta nejmladší, i když je malinká, chápe pravidla programu. Je to úžasná příležitost učit se fungovat společně s ostatními dětmi od malička.“

Přínosy pro děti

- Rozvoj čtenářských rituálů
  - projekt poskytuje rámec, díky němuž se doma **vytvářejí pravidelné čtenářské návyky**
  - **děti očekávají další návštěvy knihovny** a novou knihu
  - **půjčené knihy propojují domov a knihovnu**
  - **rodiče čtou častěji**, což dále posiluje vztah dítěte ke knihám
  - rozmanitost forem čtení (večerní čtení, Albi tužka, audioknihy) rozšiřuje čtenářský svět dítěte

„Zvykli si na knihy a čtení“

„Program nás „nutí“ knihovnu navštěvovat a díky tomu knížky pořád točíme“

Přínosy pro děti

- **Motorika, tvořivost a praktické dovednosti**
  - tvoření, práce s lepidlem, modelování a výtvarné aktivity **posilují jemnou motoriku**
  - děti si zkoušejí nové materiály a techniky – některé poprvé v životě
  - **cvičí se šetrné zacházení s knihou** („knihka je půjčená“)

„Je to šikovný na ty ruce, že se tam něco vyrábí.“

„Dceři se teď moc líbí tvořivé aktivity – malování vodovkami, razítka... A mně přijde skvělé, že se ten nepořádek neděje doma, ale v prostoru, který je na to připravený. Takže jo – knihovna rozhodně není jen o knížkách.“

Přínosy pro rodiče

- **Důležitý podpůrný prvek rodičovství** – nabízí inspiraci, komunitu i větší jistotu v práci s knihami
- **Kvalitní společný čas rodiče a dítěte**
- Čtení, zpívání a tvoření zajišťují „**kvalitní a strukturovaný čas**“, který rodiče doma často postrádají
- Programy poskytují **možnost věnovat se dítěti v klidném, nerušeném prostředí mimo domov**

Přínosy pro rodiče

„Pro mě je to jakoby primárně o tom času s těma dětma, kvalitnější společný čas.“

„Určitě je dobře, že knihovny takový program nabízejí. Za mých mladých let to nebylo, to byly vždycky jenom takové suché přednášky a tohle je takové interaktivnější. Dětem přibližují ten svět knížek a přijde mi, že na rozdíl od těch počítačových věcí tady je i ta interakce a ty mezilidské vztahy“.

Přínosy pro rodiče

- **Inspirace pro domácí čtení a práci s knihou**
  - rodiče získávají **nové nápady**, říkadla, písničky, dovednosti pro domácí čtení
  - **zlepšuje se jejich jistota v práci s knihou** – jak číst, jak zapojit dítě
  - **velmi ceněno je doporučení** (knížek, aktivit...) knihovnicemi/ky

„A zase třeba získat nějaké nové náměty, jak na knížky, tak i na nějaké aktivity a tvoření.“

Přínosy pro rodiče

- **Sociální kontakt a komunita rodičů**
  - programy poskytují prostor pro sdílení zkušeností a setkání s podobně naladěnými rodiči
- **V menších obcích vzniká stabilní komunita pravidelných návštěvníků.**
  - rodiče oceňují možnost mluvit o výchově, vývoji dítěte a sdílet běžné starosti

„Je to zároveň je to super pro ty maminky. Je to možnost seznámit se s maminkami, který mají třeba podobné děti a podobné problémy.“

Přínosy pro rodiče

- **Podpora rodičovských kompetencí**
  - **rodiče získávají jistotu** v tom, jak dítě vést k čtení a jak s ním pracovat v raném věku
  - posiluje se jejich **vnímání knihovny jako místa podpory rodičovství**
  - **potvrzuje jim význam čtení v raném dětství**

„Máme to tak, že do knihovny nechodíme jen kvůli knížkám, ale i hrát si a tvořit. Kničky jsou samozřejmě moc hezké a fajn, ale knihovna je i prostor pro setkávání s ostatními maminkami a dětmi.“

Přínosy pro rodiče

- **Pozitivní vztah celé rodiny ke knihovně**
  - **knihovna se stává přirozenou součástí života rodiny**
  - **rodiče začínají navštěvovat knihovnu pravidelně – někdy i poprvé v životě**
  - **díky projektu vzniká dlouhodobý návyk návštěv knihovny**

„Já myslím, že kdybychom nechodili na ten program, že bychom do té knihovny zas tak moc nechodili.“

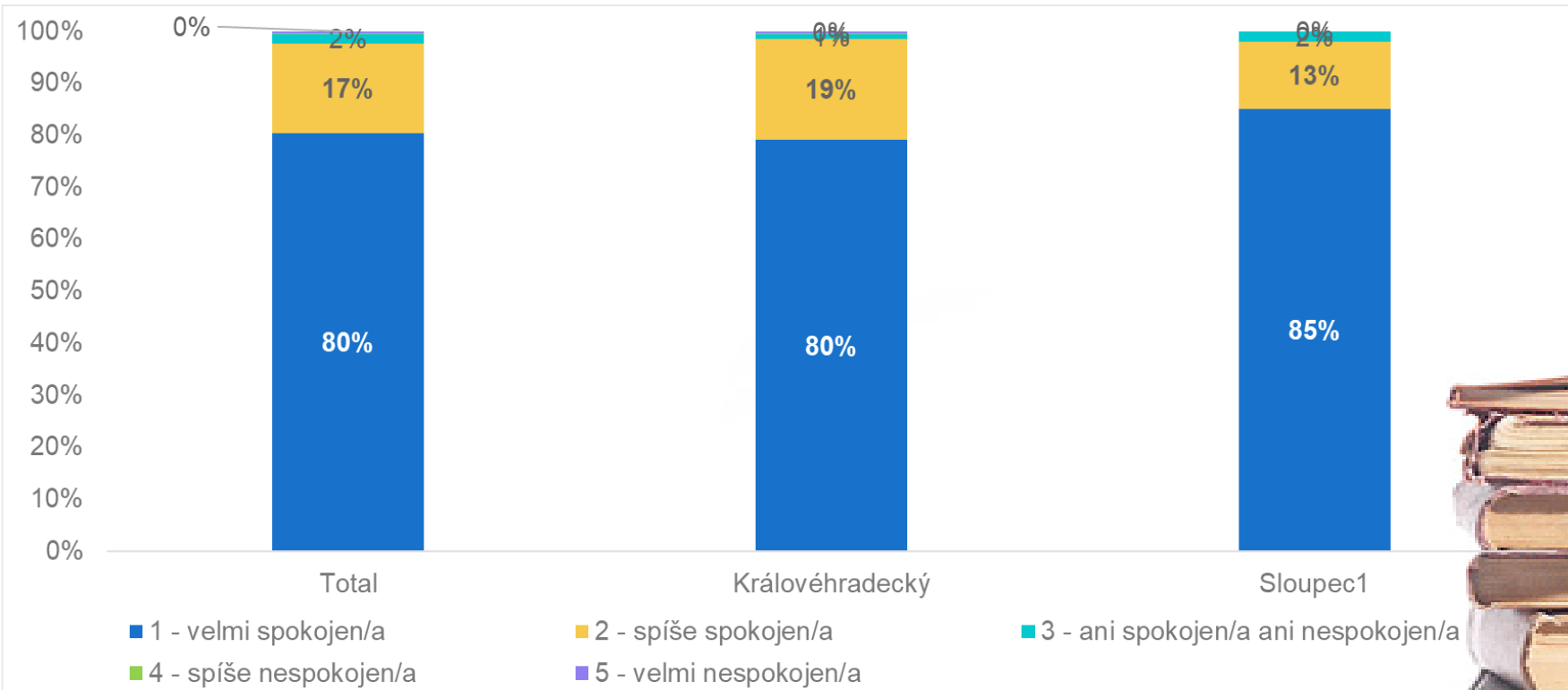
Přínosy pro rodiče

- **Nízká bariéra vstupu a flexibilita** – program je zdarma, blízko domova a bez registrace, je tak přístupný i rodičům, kteří by placené aktivity nevyužili (velmi oceňováno)

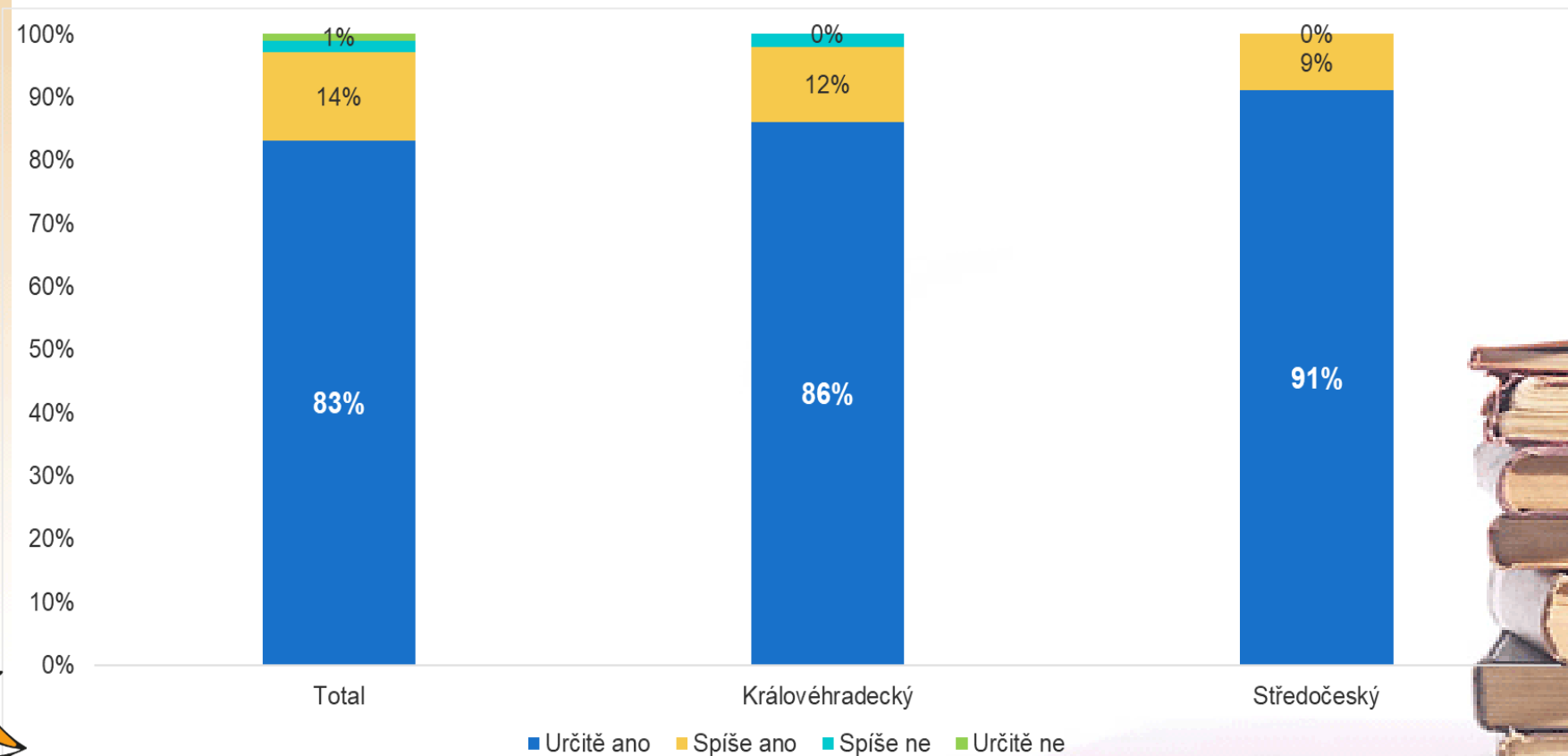
„Knihovna je skvělý prostor pro setkávání. U nás v knihovně se k tomu přidaly i deskové hry, takže se s maminkami setkáváme nejen s dětmi, ale i při dalších aktivitách. A to všechno zadarmo – což je podle mě skvělé.“

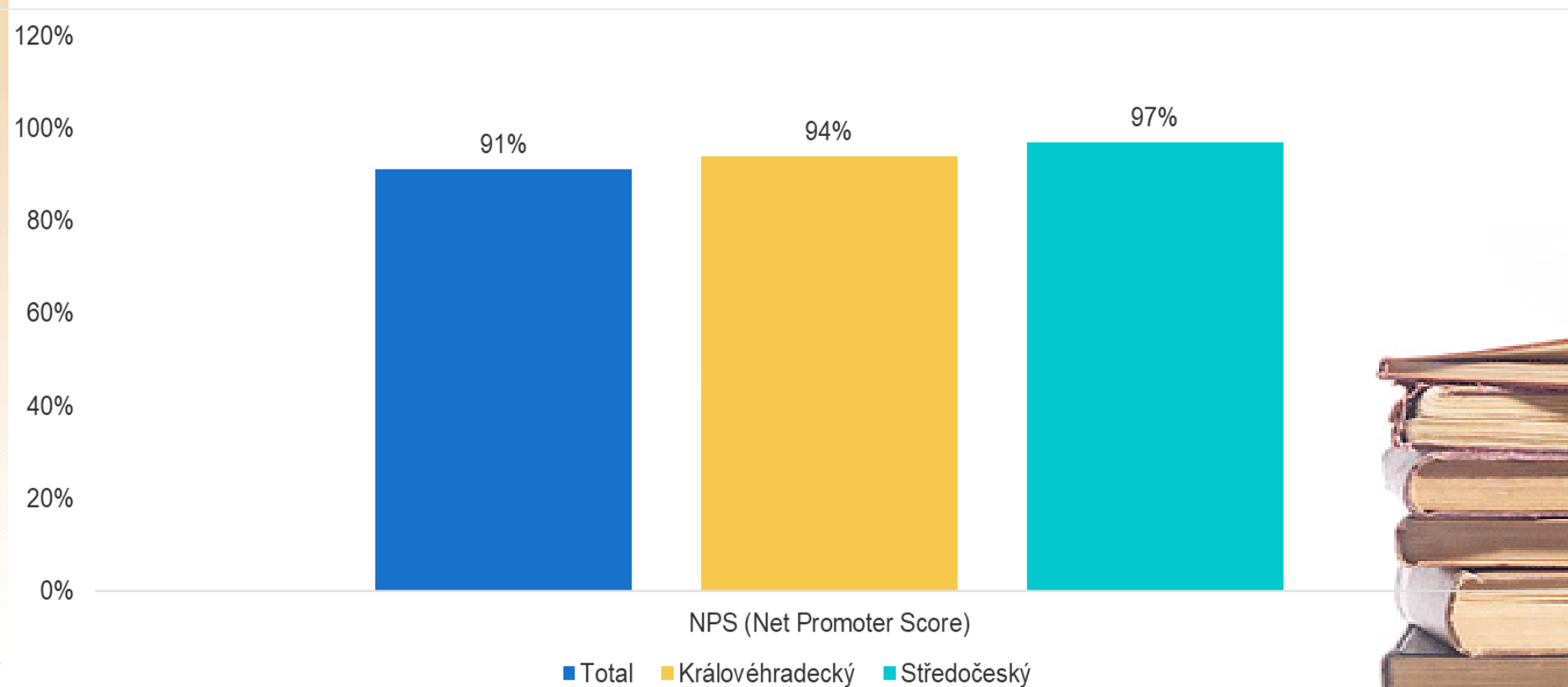
Celková spokojenost

Návštěva knihovny v následujících 12 měsících

NPS = Net Promoter Score, míra doporučení programů projektu

Zjištění z rozhovorů s knihovníky

Společným jmenovatelem je vysoká míra osobního nasazení a motivace. Program je často budován jejich iniciativou a zájmem o nejmenší děti

„Smyslem je rozvíjet čtení, čtenářské dovednosti od prvního věku dítěte, aby měly možnost dostat se do styku s knížkou, dostat se do knihovny.“

Zjištění z rozhovorů s knihovníky

Typický vývoj:

- Od jednorázových setkání → ke stálým skupinám rodičů a dětí
- Od pasivního zapojení → k aktivní spolupráci rodičů (vedení aktivit)

„Na začátku jsem si říkala, že dělat programy pro mimina je nesmysl. Dnes už vím, že to smysl má.“

„Nejdřív jsem si říkala – co budu dělat s miminky? Ale ukázalo se, že to funguje překvapivě dobře.“

Zjištění z rozhovorů s knihovníky

- **Postupně se programy staly stabilní součástí nabídky a pro některé knihovny představují jeden z pilířů práce s rodinami.** Přispívá k tomu dlouhodobá systematická podpora SKIP a to, že **program pomáhá knihovně být viditelnou a aktivní institucí ve veřejném prostoru**
- **V menších knihovnách má program spíše komorní, osobní a komunitní charakter,** ve větších knihovnách je strukturovanější a obvykle doplněný o více prvků (scénické čtení, výtvarné dílny, práce na stanovištích)

Zjištění z rozhovorů s knihovníky

- Společné čtení je víc než pouhé čtení
- Knihovnice/knihovníci vnímají čtenářské rituály jako **základ komunikace mezi rodičem a dítětem, který podporuje jazykový i emoční vývoj**

„Rozvíjí slovní zásobu, empatii i schopnost klást otázky.“

“Když čtete dítěti nahlas, vzniká mezi vámi rozhovor. Vy víte, co chápe, co ho zajímá, a můžete na to reagovat. To žádný přístroj nenahradí.“

Zjištění z rozhovorů s knihovníky

Projekt

- podporuje ranou čtenářskou gramotnost a četbu v rodinách
- pomáhá budovat pozitivní vztah ke knihovnám od nejútlejšího věku
- představuje první krok k pravidelnému využívání knihovny i v pozdějším věku
- umožňuje knihovně aktivně vytvářet komunitu a posilovat vazbu s rodiči

Zjištění z rozhovorů s knihovníky

- Knihovnice/knihovníci zdůrazňují, že **děti, které program navštěvují, se k nim často vrací i později** – zpravidla s větším zájmem o knihy, výpůjčky i knihovní prostředí
- Projekt pomáhá předcházet situaci, kdy dítě poprvé přijde do knihovny až ve školním věku

Komunitní a sociální rozměr programů v projektu

„Ve větších městech mají lidé i jinou zábavu, ale u nás na vesnici je to jiné – tady je každé setkání důležité. Program s nejmenšími je pro nás hlavně krásnou příležitostí potkávat se.“

- Pro mnohé maminky je to jediná pravidelná příležitost k setkávání s jinými rodiči
- V některých **obcích program funguje jako „komunitní klub“** – rodiče přinášejí nápady, pomáhají s organizací a setkání mají atmosféru vzájemného porozumění

Komunitní a sociální rozměr programů v projektu

„Řekla bych, že dneska jsou maminky informovanější, chodí i na víc klubíků, na více poboček, i do hlavní knihovny. Některé si to doslova „vzobávají“. Je to pro ně místo setkání, kde se můžou potkat s ostatními maminkami. My vaříme čaj, kávu, mají místo, kde se můžou lidsky sejít a nikdo po nich nic nechce – ani platit vstupné, ani se objednávat.“

Zapojení rodičů

- **Aktivní role rodičů posiluje jejich vztah ke knihovně a zvyšuje udržitelnost projektu.** Knihovnice/knihovníci oceňují, že rodiče přinášejí vlastní nápady, rekvizity nebo materiál na tvoření

„Na začátku rodiče jen seděli. Dnes vedou části programu, pomáhají s dětmi a přinášejí vlastní nápady“

„Rodiče si navzájem připravují aktivity – to je pro mě největší úspěch programu“

Fungující principy programů (co se osvědčilo)

Rozhovory potvrdily několik prvků, které jsou klíčem k fungování programu:

- **hudba, rytmus a zpívání**, které vtahují děti do děje
- **říkadla a opakování**, která pomáhají udržet pozornost
- **maňásci, rekvizity, divadélko**, které podporují vizualizaci příběhu
- **kratší dynamické aktivity**, přizpůsobené krátké pozornosti dětí
- **tvořivé aktivity**, které podporují motoriku a rozvoj jemných dovedností
- **prostor na volnou hru**, která podporuje socializaci

Fungující principy programů (co se osvědčilo)

Knihovnice/knihovníci se shodují, že úspěch programu je silně závislý na osobním přístupu, kreativitě a nasazení vedoucího/ lektora programu

„Stačí, aby maňásek promluvil – a hned je ticho.“

„Máme rituál přivítání, kdy děti prochází bránou – a to je baví pokaždé.“

Dopady projektu z pohledu knihovníků

Na děti

- rozvoj řeči, slovní zásoby, pozornosti a porozumění
- snazší přechod do školky, školy
- lepší orientace v příběhu a práci s knihou
- posílení sociálních dovedností, adaptace na kolektiv
- větší jistota a zapojení v průběhu roku
- přirozené budování vztahu ke knihovně a knihám

„Děti, které prošly Bookstartem, bývají ve školce „klidnější a soustředěnější“.

„Děti, které k nám chodily od malička, se dnes ve škole umí soustředit a mají rády knížky.“

Dopady projektu z pohledu knihovníků

Na rodiče

- získávání inspirace pro domácí čtení
- posílení kompetencí ve vedení aktivit
- sdílení zkušeností s ostatními rodiči

„Rodiče se učí, že dítě vnímá příběh už od miminka – a vidí, že to funguje“

„ Je to i o rodičích – společný zážitek je nejvíc“

Dopady projektu z pohledu knihovníků

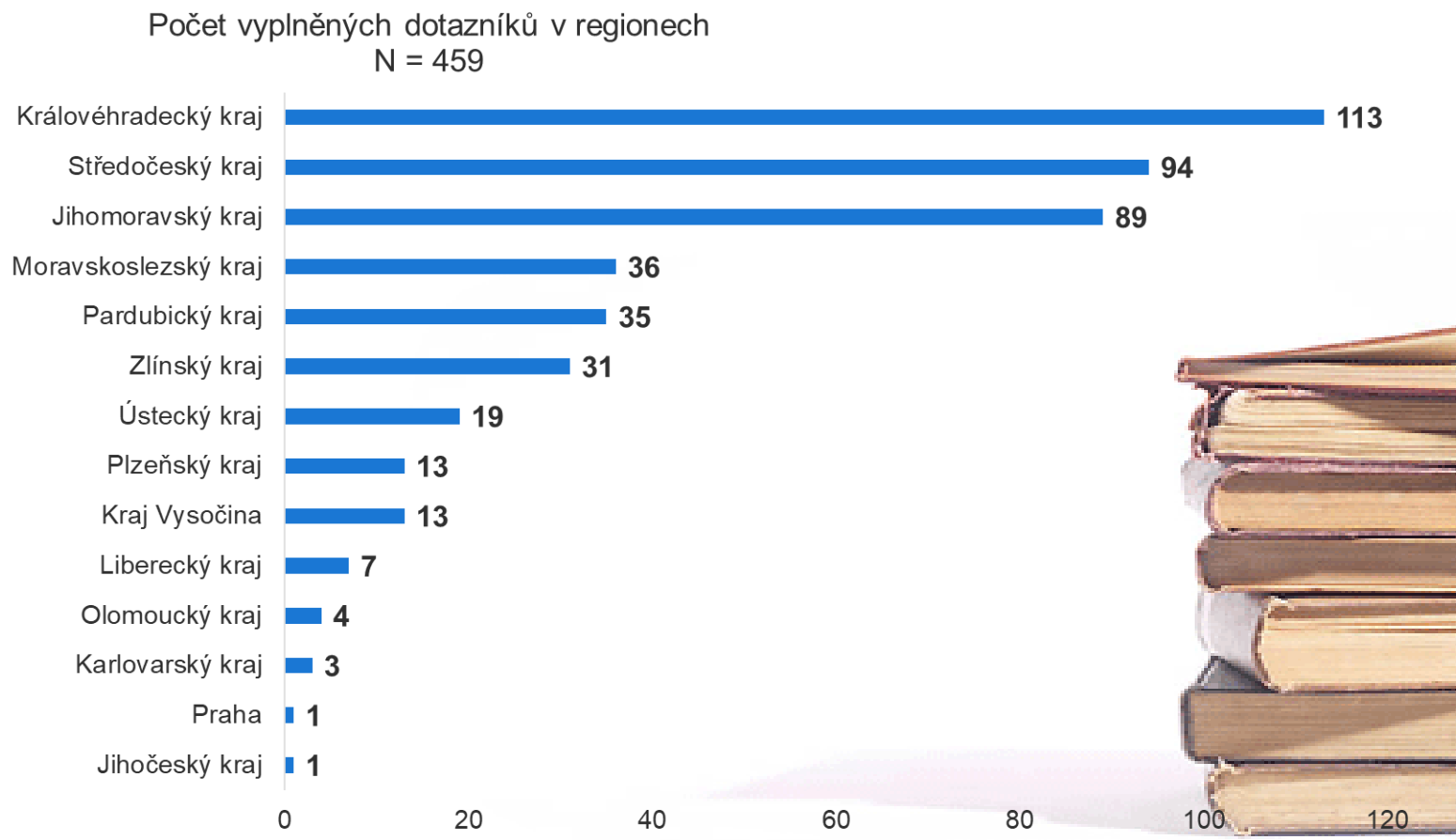
Na knihovnu

- vyšší návštěvnost a aktivní využívání služeb
- posílení role knihovny jako komunitního centra
- dlouhodobé budování vztahu s rodinami
- zlepšení viditelnosti knihovny v obci

„Dnes už mi sem vodí děti maminky, které sem chodily samy jako malé.“

Zjištění z kvantitativní části – počet dotazníků dle krajů

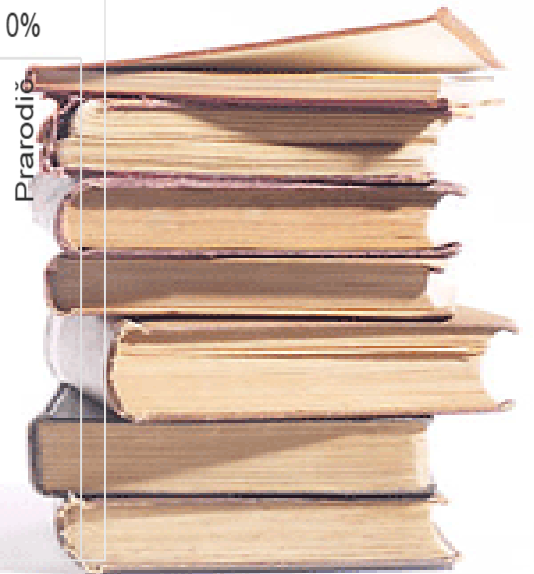
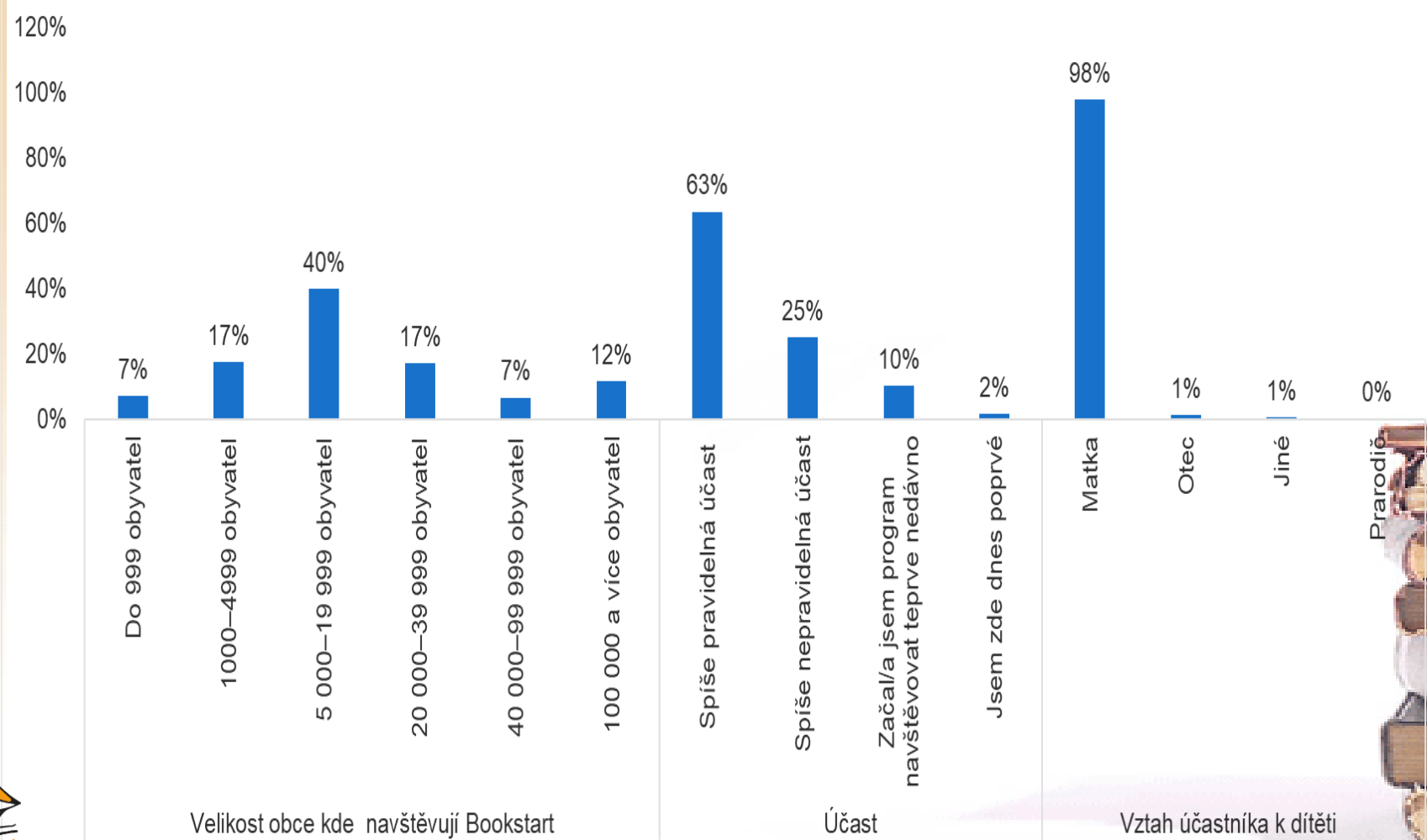

Velikost místa bydliště respondentů

- Přibližně 30 % bydlí ve městech s 5 000–19 999 obyvateli,
- **21 % v obcích s 1 000–4 999 obyvateli**
- 18 % ve městech s 20 000–99 999 obyvateli.
- 12% je účastníků z velkých měst nad 100 000 obyvatel,
- 19% z nejmenších obcí do 999 obyvatel

Velikost místa bydliště respondentů

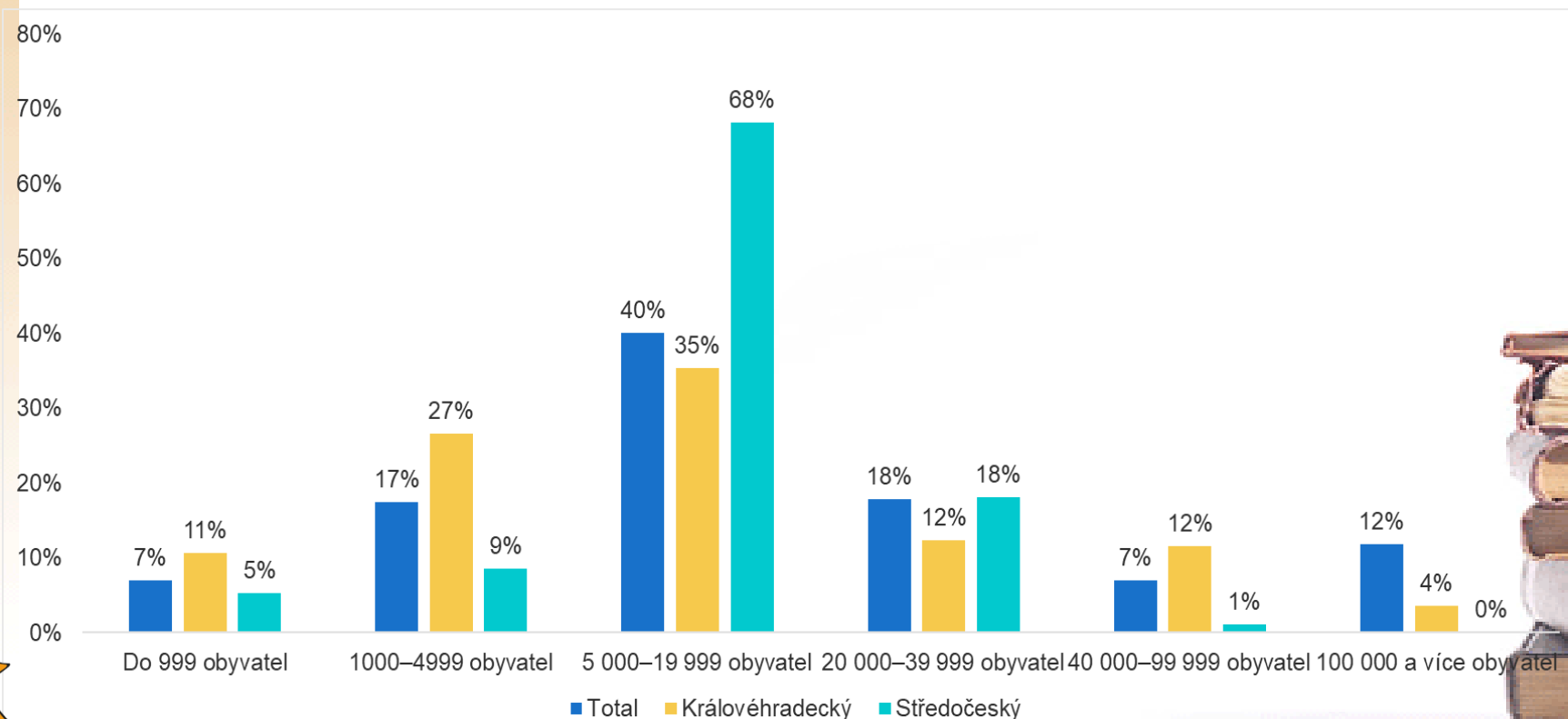

Velikost místa, kde respondenti navštěvují programy v rámci projektu

- knihovny ve městech s 5 000–19 999 obyvateli – 40 %
- **knihovny v obcích s 1 000–4 999 obyvateli – 17 %)**
- Knihovny ve městech s 20 000–39 999 obyvateli – 17 %
- knihovny v městech nad 100 000 obyvatel – 12 %
- 4 respondenti program navštěvují ve více typech obcí

Velikost místa, kde respondenti navštěvují programy v rámci projektu

Význam projektu pro menší místa

- Velikost obcí, ve kterých rodiče program navštěvují, ukazuje na **široký dosah projektu do regionů mimo velká města**. Nejčastějším prostředím jsou menší a středně velká města s 5–19 tisíci obyvatel, která tvoří přibližně 40 % všech odpovědí. **Významné je také zastoupení menších obcí do 5 tisíc obyvatel**, kde program využívá **přibližně třetina** rodin. Velká města nad 100 tisíc obyvatel představují pouze okrajovou část cílové populace.
- **Program tak prokazatelně funguje jako efektivní nástroj podpory čtenářství i v menších komunitách, kde často nahrazuje či doplňuje jiné formy rané péče a kulturní nabídky.**

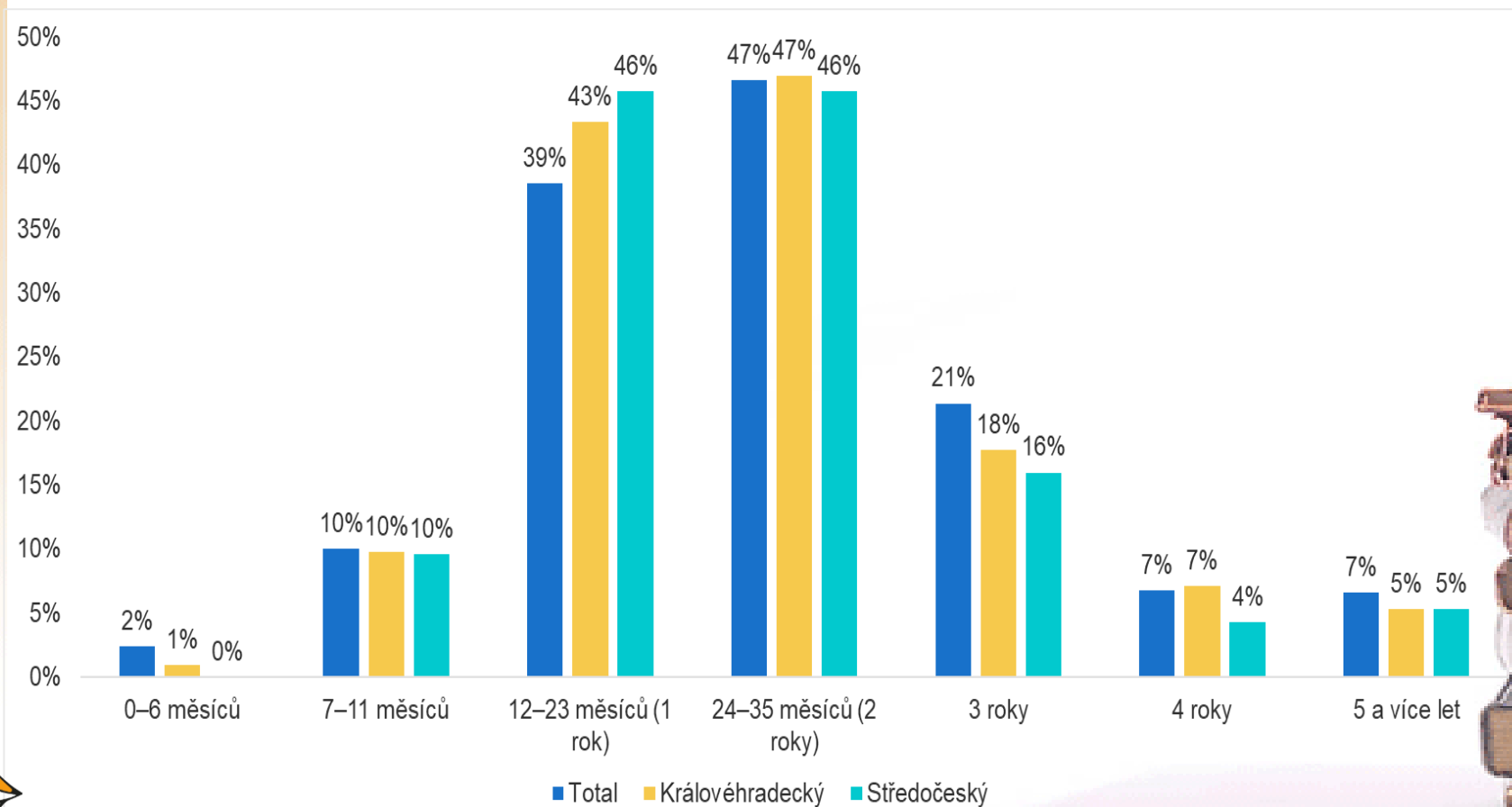

Věk dětí zapojených v projektu

- **Věk dětí**, se kterými rodiče programy navštěvují, se koncentruje **zejména kolem 1–2 let**
- 24–35 měsíců (2 roky) – 33 %
- 12–23 měsíců (1 rok) – 24 %
- 3 roky – 11 %
- 7–11 měsíců – 4 %
- Čtvrtina respondentů (27 %) označila více věkových kategorií, což odráží účast sourozenců na programech

Věk dětí zapojených v projektu

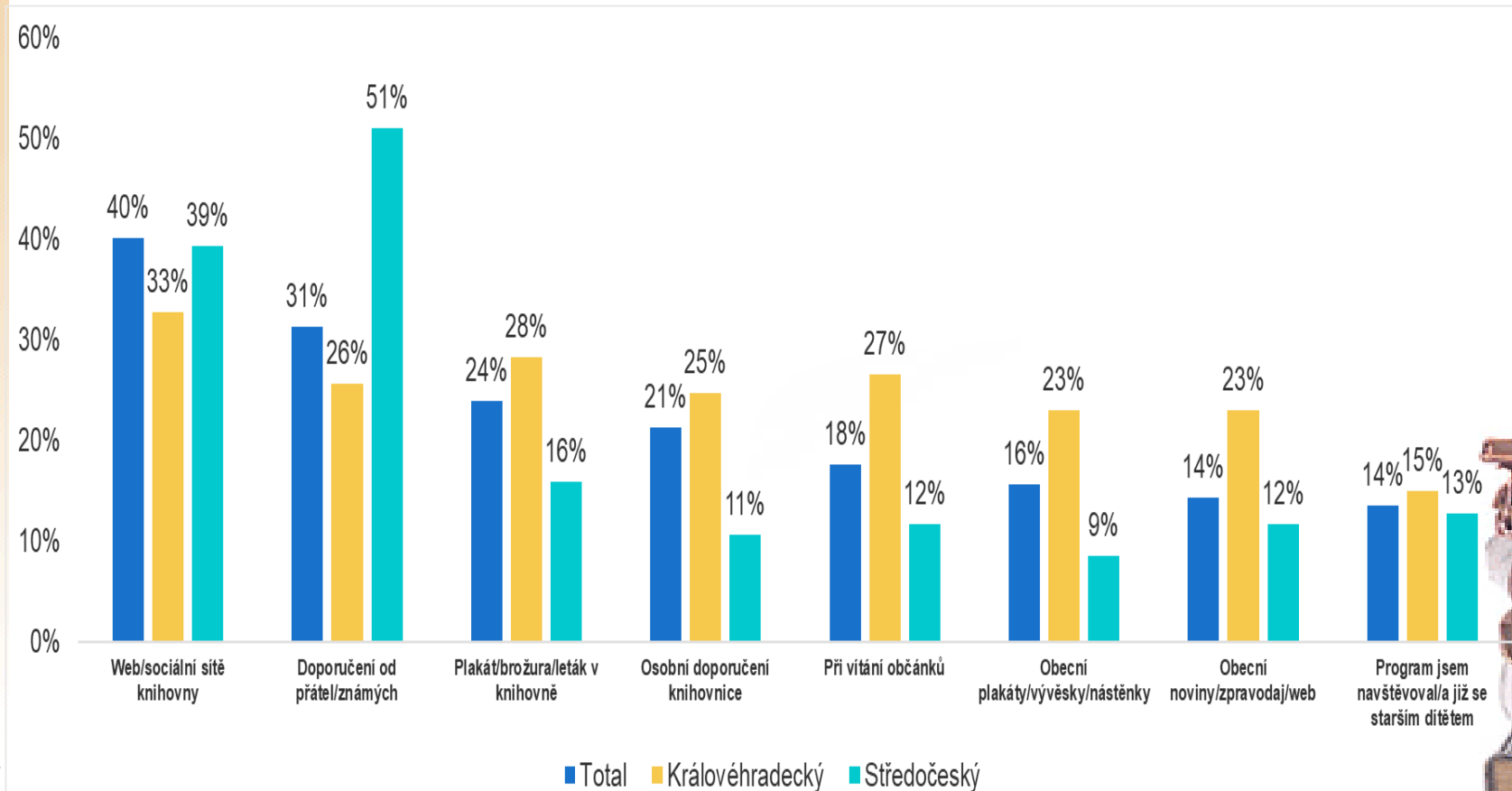

Počet dětí na programu

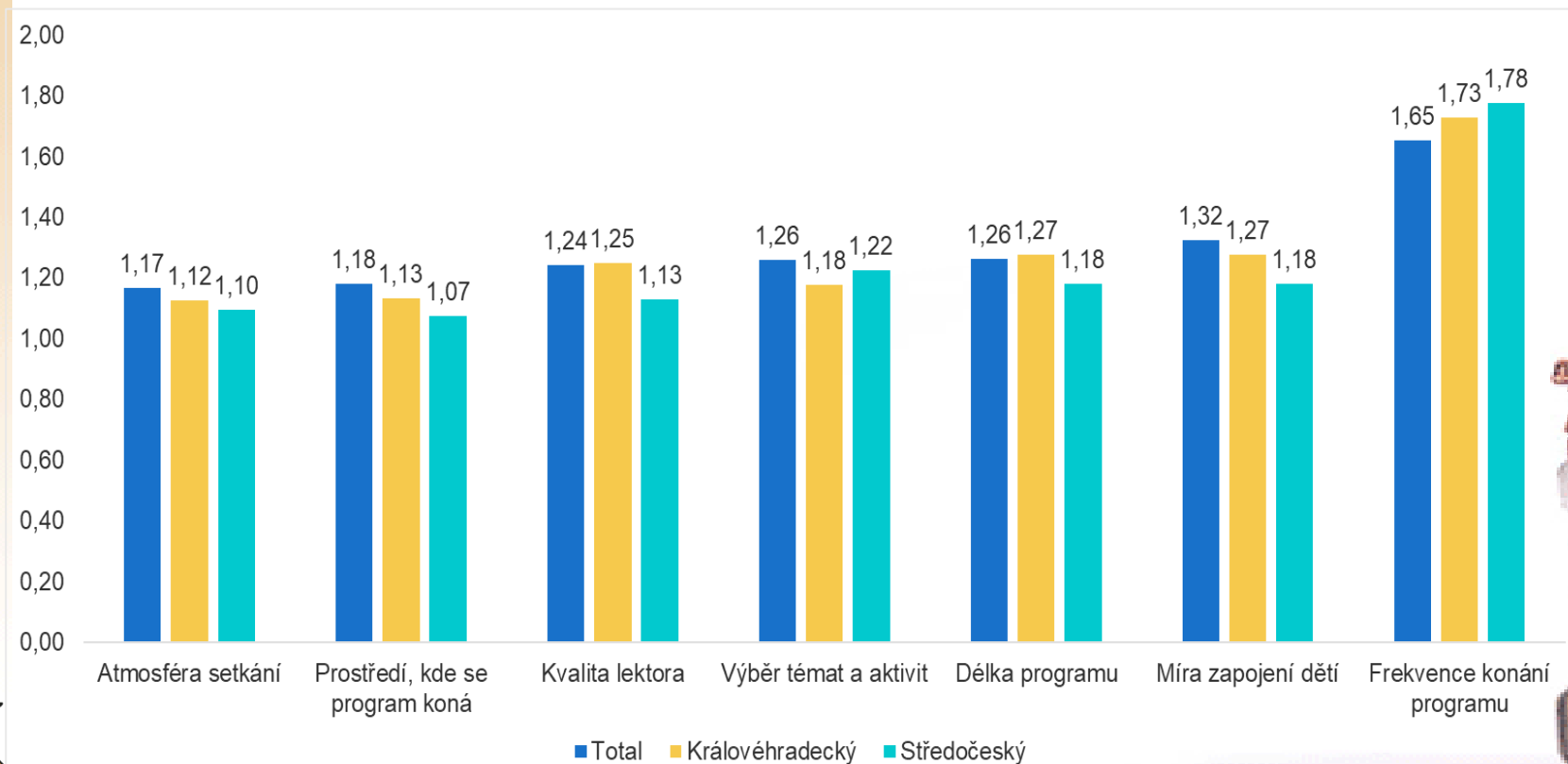
- **Nejčastěji** se programu účastní **6–9 dětí**: 53 % respondentů
- 10–15 dětí: 35 % respondentů
- do 5 dětí: 9 % respondentů
- Více než 15 dětí: 3 % odpovědí
- Většina programů tedy probíhá v relativně komorním prostředí, které je vhodné jak pro práci s malými dětmi, tak pro individuálnější přístup

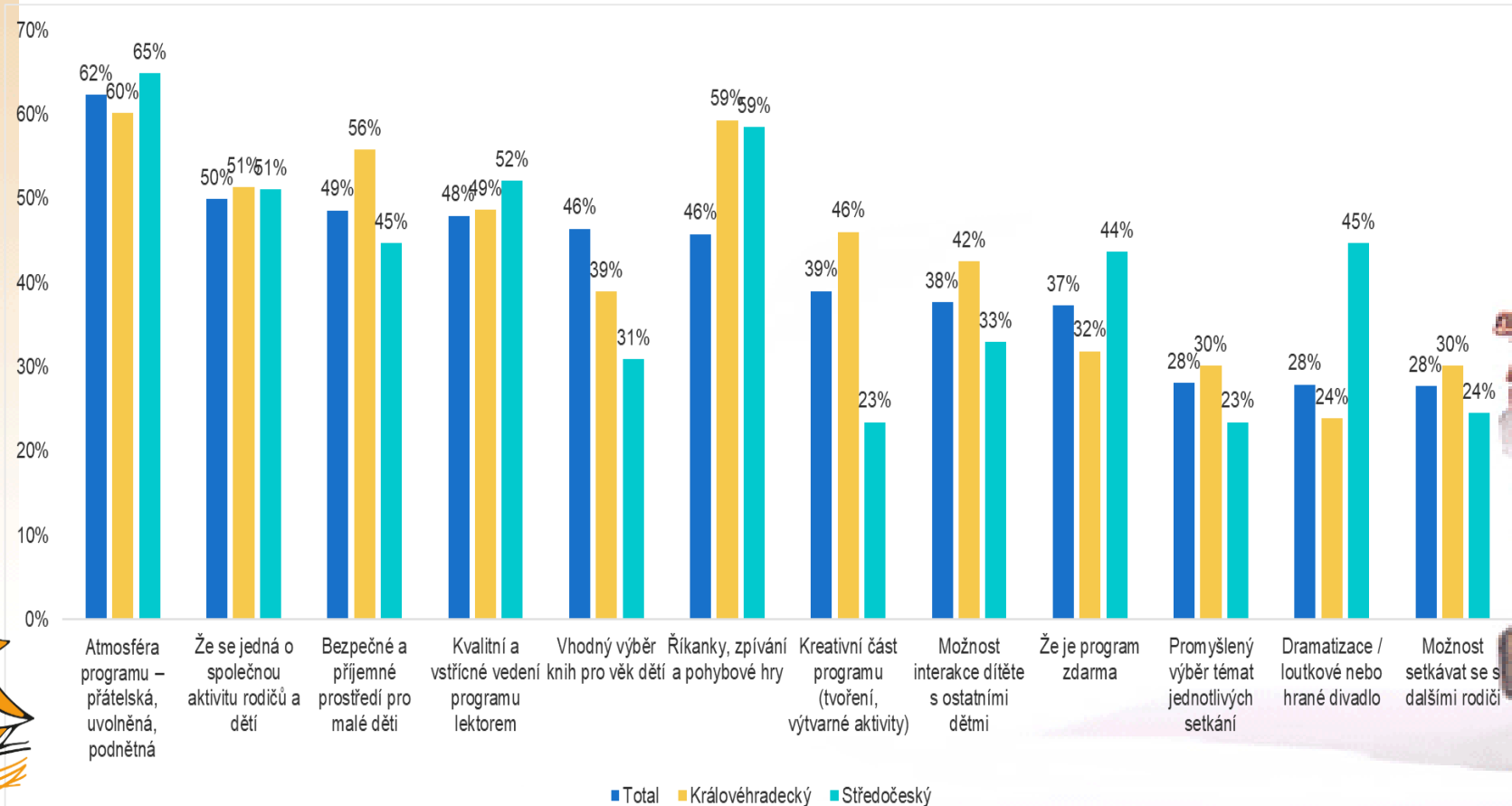
Zdroje informací o projektu

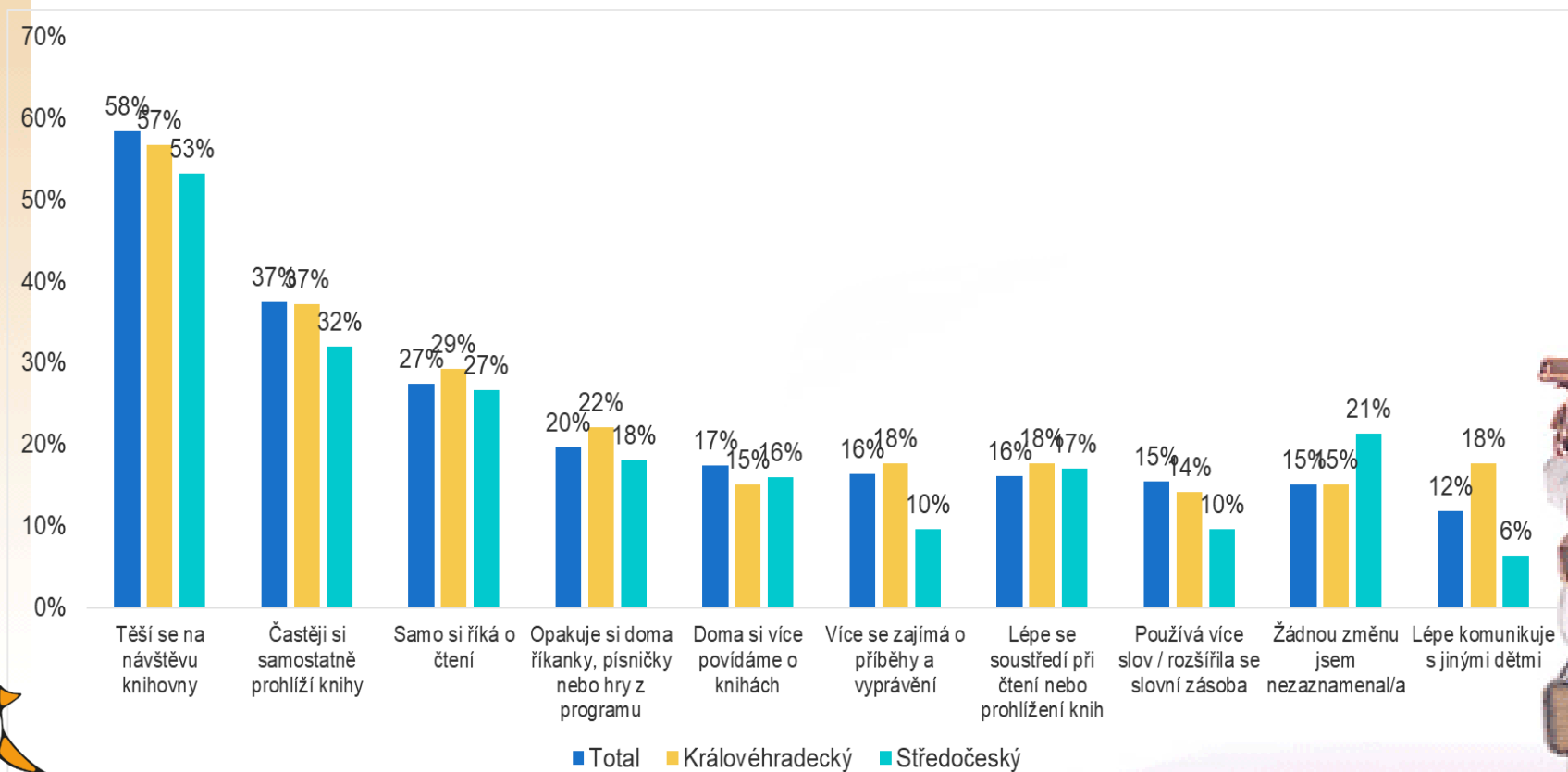
Stupeň hodnocení jednotlivých aspektů programů v projektu

Hodnocení jednotlivých aspektů programů v projektu

Co se změnilo v chování dítěte

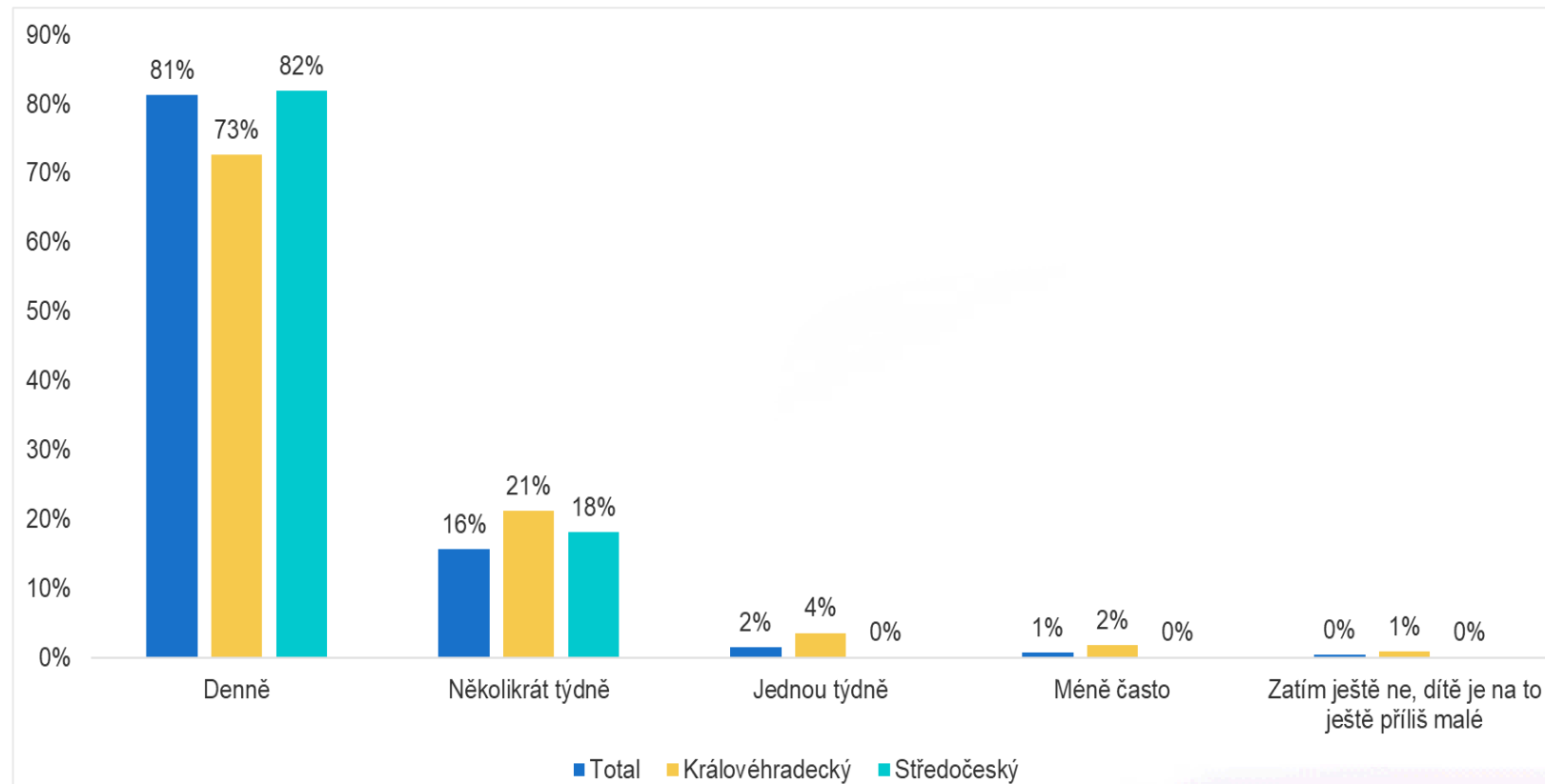

Co se změnilo v chování dítěte

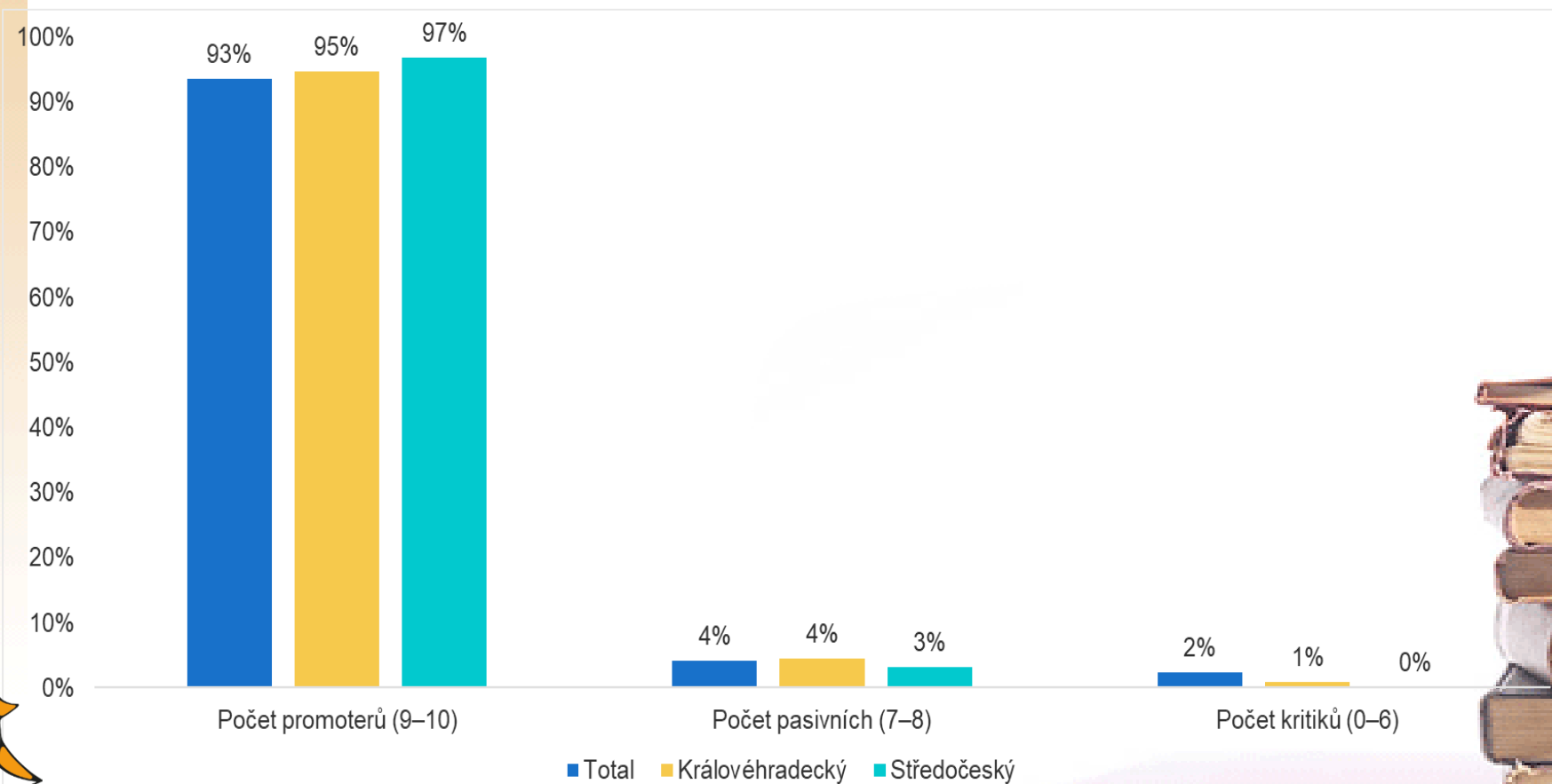
- **Těší se na návštěvu knihovny (58 %) Nejsilnější dopad projektu.** Děti si vytvářejí pozitivní vztah ke knihovně jako místu, kde mohou objevovat knihy, hrát si a zažívat strukturované aktivity
- **Častěji si samostatně prohlíží knihy (37 %) Projekt posiluje přirozený zájem o knihy a podporuje samostatnou práci s obrázkovými publikacemi**
- **Samo si říká o čtení (27 %) U části dětí se rozvíjí aktivní zájem o čtení a předčítání, což je pro ranou gramotnost zásadní**
- **Opakuje si doma říkanky, písničky nebo hry z navštíveného programu (20–22 %) Tento přenos aktivit do domácího prostředí ukazuje, že programy děti skutečně baví a zapamatované prvky dále využívají**
- **Doma si více povídáme o knihách (17–19 %) Projekt tedy podporuje i komunikaci v rodině a rozvoj jazyka**

Frekvence čtení s dětmi v rodinách

Míra doporučení projektu

Shrnutí

- Rozhovory s rodiči potvrdily, že projekt *S knížkou do života* (*Bookstart*) je pro rodiny s dětmi do tří let **významnou a vysoce ceněnou aktivitou**. Rodiče jej vnímají jako bezpečný, klidný a smysluplný program, **který podporuje rozvoj dítěte v celé řadě oblastí** — od řeči a pozornosti až po socializaci a budování vztahu ke knihám a čtení.

Shrnutí

- Projekt zároveň významně **posiluje vazbu rodin ke knihovnám**, vytváří přirozený prostor pro socializaci dětí i rodičů a přispívá k vytváření pravidelných čtenářských návyků. **Knihovnám se tak daří podchytit malé a potenciální čtenáře** již v tom nejmladším věku a navázat s nimi dlouhodobý vztah. **Knihovny zároveň posilují svou roli otevřeného komunitního centra.**
- **Velmi pozitivně je hodnocena také osobnost a odbornost knihovnic/knihovníků**, lektorek/lektorů programů a vyvážená obsahová a tematická skladba programů, stejně jako forma, která kombinuje čtení, divadlo, pohyb, zpívání a tvoření.

Shrnutí

**Vysoká míra spokojenosti a stabilní kvalita
napříč regiony**

